

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CANCELARIA PREȘEDINTELUI

Dosar nr.2800A/2025

Dep. Legislativ

Domnului

~~Ciprian~~ Constantin ȘERBAN

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
Intrare Nr. 1/3536/CS
20 25 Luna 06 Ziua 19

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. 7585 / 19 JUN 2025

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/3165 CP
20 25 Luna 06 Ziua 20

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm alăturat, în copie, în copie, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale Partidului S.O.S. România, Alianței pentru Unirea Românilor și Partidului Oamenilor Tineri și deputați neafiliați, referitoare la neconstituționalitatea Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr.31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr.157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului (PL-x 168/2025).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 26 iunie 2025 (inclusiv în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 1 iulie 2025.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

~~Manoel~~ ENACHE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 28004 / 2025

Parlamentul României
Camera Deputaților
Secretar General

București, 18.06.2025
Nr.2/6729

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. 7517 / 18 JUN 2025

02/06/25

Domnului

MARIAN ENACHE
Președintele Curții Constituționale

Domnule Președinte,

În temeiul dispozițiilor art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă transmitem, alăturat, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor, Grupului parlamentar al S.O.S. România, Grupului parlamentar al Partidului Oamenilor Tineri și de deputați neafiliați, referitoare la Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr. 157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului (PL-x nr. 168/2025).

Cu aleasă considerație,

p. SECRETAR GENERAL

Ioana BRAN-VOINBA

Secretar general adjunct

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR A.U.R.
INTRARE / IEȘIRE Nr. 430
Ziua 18 Luna 06 Anul 2025

Parlamentul României
Camera Deputaților

Grupul parlamentar al S.O.S. ROMÂNIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/6729
20 25 Luna 06 Ziua 18

București,

Nr.35-20/234/18.06.2025

CĂTRE

Doamna Secretar General IOANA BRAN-VOINEA

Vă transmitem, anexat, sesizarea de neconstituționalitate la Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr.31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr.157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului formulată pentru PLx168/2025 și semnată de 98 de deputați.

Cu deosebită considerație,

Lider al Grupului parlamentar AUR

ENACHE MIHAI ADRIAN

Lider al Grupului parlamentar

| S.O.S.România

| IOANEL GOIDESCU

Grupul Parlamentar S.O.S Romania

Telefon: 021.414.1802, e-mail: grupsosromania@cdep.ro

Parlamentul României
Camera Deputaților
Grupul parlamentar AUR
Grupul parlamentar S.O.S ROMANIA
Grup parlamentar POT

Către,

CURTEA CONSTITUTIONALA A ROMANIEI
DOMNULE PREȘEDINTE

Subsemnații deputați înscrși în lista anexă la prezenta cerere, formulăm, în temeiul art.146 lit.a) din Constituția României, revizuită și republicată și ale art.138 alin.(3) din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr.8/1994, publicată în M. Of. nr.50/25 februarie 1994, republicat în M. Of. nr.72/26 ianuarie 2024, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art.II alin.(1) lit.a) și art. 15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată în Monitorul Of., nr.807/3 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, formulăm prezenta

OBIECȚIE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a prevederilor Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr.31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr.157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului (PLx168/2025, L125/2025), în forma aprobată de Camera Deputaților.

Obiecția privește neconstituționalitatea legii în ansamblul său, și, în principal, a următoarelor prevederi din legea susmenționată:

-Art.I pct.3 care are următorul conținut: „ Art.2 lit.b') *prin materiale fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe se înțelege: imagini, mesaje text, conținut audiovideo, cărți, articole, alte documente și materiale de propagandă, precum și alte asemenea reprezentări, care transmit idei, concepții sau doctrine fasciste, legionare, rasiste ori xenofobe.*”

-Art.I pct.4 lit.f), care are următorul conținut: „Art.2 f) prin Mișcarea Legionară se înțelege o organizație fascistă din România care a activat în perioada 1927-1941 sub denumirile de «Legiunea Arhanghelul Mihail», «Garda de Fier», «Partidul Total pentru Țară».”

-Art.I pct.5 care are următorul conținut: „Art.3 (1) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi inițierea sau constituirea unei organizații cu caracter fascist, legionar, rasist ori xenofob, aderarea sau sprijinirea, sub orice formă, a unui astfel de grup.”

-Art.I pct.6 care are următorul conținut: „Art.4 (2¹) Distribuirea sau punerea la dispoziția publicului, în orice mod, de materiale fasciste, legionare, rasiste și xenofobe constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani și interzicerea unor drepturi.”

-Art.I pct.9 care are următorul conținut: „Art.5 Fapta persoanei de a promova, în public, cultul persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid, contra umanității și de război, al persoanelor care au făcut parte din conducerea organizațiilor fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe, precum și fapta de a promova, în public, idei, concepții sau doctrine fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe, în sensul art.2 lit.a) se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau amendă și interzicerea unor drepturi ”

-Art.I pct.10 care are următorul conținut: „Art.6 (1) Negarea, contestarea, aprobarea, justificarea sau minimalizarea în mod evident, prin orice mijloace, în public, a holocaustului ori a efectelor acestuia se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani și interzicerea unor drepturi. (2) Negarea, contestarea, aprobarea, justificarea sau minimalizarea în mod evident, prin orice mijloace, în public, a genocidului, a crimelor contra umanității și a crimelor de război, astfel cum sunt definite în dreptul internațional, în Statutul Curții Penale Internaționale și în Carta Tribunalului Militar Internațional înființat prin Acordul de la Londra, la data de 8 august 1945, a Tribunalului Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie, a Tribunalului Penal Internațional pentru Rwanda sau a oricărui altui tribunal penal internațional înființat prin instrumente internaționale relevante și a căror competență este recunoscută de statul roman, ori a efectelor acestora se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani și interzicerea unor drepturi.”

- Art.I pct.12 care are următorul conținut: „Art.6 (3) Săvârșirea faptelor prevăzute la alin.(1), (2) și (2¹) prin intermediul unui sistem informatic constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.”

-Art.I pct.14 care are următorul conținut: „Art.12 Se interzice ridicarea sau menținerea în locuri publice, cu excepția muzeelor, a unor statui, grupuri statuare, plăci comemorative, referitoare la persoanele vinovate de săvârșirea infracțiunilor de genocid, contra umanității și de război, precum și la persoanele care au făcut parte din conducerea organizațiilor fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe.”

-Art.I pct.15 care are următorul conținut: „Art.13 (2) Se interzice, de asemenea, acordarea numelor persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid, contra umanității și de război, precum și al persoanelor care au făcut parte din conducerea organizațiilor fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe, unor organizații, cu sau fără personalitate juridică.”

- Art.II pct.1 care are următorul conținut: „Art.2 - lit.d) prin materiale antisemite se înțeleg: imagini, mesaje text, conținut audiovideo, cărți, articole, alte documente și materiale de propaganda,

precum și orice alte asemenea reprezentări, care transmit idei, concepții sau doctrine care promovează antisemitismul.”

- **Art.II pct.2** care are următorul conținut: „Art.4 (1) Distribuirea sau punerea la dispoziția publicului, prin orice mijloace, de materiale antisemite constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani și interzicerea unor drepturi. (2) Dacă fapta prevăzută la alin.(1) este comisă prin intermediul unui sistem informatic limita de pedeapsă se majorează cu jumătate. (3) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută la alin.(1) sau (2), dacă este săvârșită în interesul artei sau științei, cercetării ori educației sau în scopul dezbaterii unor aspect de interes public.”

Considerăm că aceste prevederi sunt în contradicție, în principal, cu următoarele dispoziții constituționale: **art.1 alin.(3) privind statul de drept și alin.(5) privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor; art. 4 privind nediscriminarea; art.6 alin.(2) privind dreptul la identitate; art.16 alin.(1) privind egalitatea în drepturi; art.20 privind tratatele internaționale și drepturile omului; art.26 privind viața intimă, familială și private; art.29 privind libertatea conștiinței; art.30 alin.(1) și (2) privind libertatea de exprimare; art.31 privind dreptul la informație; art.32 privind dreptul la învățătură; art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.**

I. Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

1. În conformitate cu prevederile art.146 lit.a) din Constituție, controlul prealabil sau apriori de constituționalitate se exercită la sesizarea a 50 de deputați sau 25 de senatori.

2. Competența Curții Constituționale de a exercita controlul prealabil de constituționalitate este prevăzută și în art.II și art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

3. Obiecția de neconstituționalitate se formulează în termen de 5 (cinci) zile de la data depunerii legii la Secretariatul General al Camerei decizionale sau în termen de 2 zile dacă legea a fost adoptată cu procedură de urgență. Menționăm că Legea vizată de obiecție a fost adoptată în plen la data de 11.06.2025 și depusă la Secretariatul General al Camerei Deputaților în data de 16.06.2025, astfel încât vă rugăm să constatați că sesizarea a fost făcută în termenul de 5 cinci zile prevăzut de lege.

4. Obiecția de neconstituționalitate trebuie susținută de 50 de deputați.

Din listele atașate, vă rugăm să observați că această condiție este îndeplinită.

Pentru toate aceste considerente, solicităm Curții Constituționale să constate că obiecția de neconstituționalitate referitoare la Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr.31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr.157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului (PLx168/2025,L125/2025) este admisibilă.

II. Motivarea obiecției. Critici de neconstituționalitate ale Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr.31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr.157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului (PLx168/2025, L125/2025)

Vom argumenta, în cele ce urmează, modul în care prevederile acestei legi încalcă dispozițiile constituționale.

II.1. Încălcarea art. 75 și art. 76 alin. (3) din Constituția României republicată

Respectarea art. 75 și a art. 76 alin.(3) din Constituție reprezintă fundamentul dezbaterilor democratice din Parlament și, care, prin substratul lor de valoare, presupun un schimb de idei între cei ce exercită suveranitatea națională. Evitarea sau limitarea dezbaterilor parlamentare printr-un abuz de competență, fără a respecta prevederile constituționale exprese în acest sens, denotă o atingere adusă înseși unei valori fundamentale a statului, și anume caracterului său democratic.

Dezbaterile parlamentare în forma lor comună/ generală sunt în mod intrinsec legate de democrație, astfel că orice abatere de la aceasta trebuie să fie realizată numai în condițiile și limitele stabilite prin Constituție. Nesocotirea acestei valori supreme plasează destinatarul normei juridice într-o situație de perpetuă insecuritate juridică. Așadar, deși la o primă vedere Camera Deputaților nu a respectat doar un aspect procedural, poate formal, în realitate, consecințele pe care această neregularitate le implică sunt grave, afectând ideea de democrație și de securitate juridică în substanța lor.”

Totodată, astfel cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 209 din 7 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 188 din 22 martie 2012, "în domeniul dreptului parlamentar, principala consecință a naturii electivă a mandatului reprezentativ și a pluralismului politic o constituie principiul pe care doctrina l-a consacrat în mod sugestiv «majoritatea decide, opoziția se exprimă». Majoritatea decide, întrucât, în virtutea mandatului reprezentativ primit de la popor, opinia majoritară este prezumat că reflectă sau corespunde opiniei majoritare a societății. Opoziția se exprimă, ca o consecință a aceluiași mandat reprezentativ care fundamentează dreptul inalienabil al minorității politice de a-și face cunoscute opțiunile politice și de a se opune, în mod constituțional și regulamentar, majorității aflate la putere. Aplicarea principiului «majoritatea decide, opoziția se exprimă» asigură, pe de o parte, legitimitatea guvernării și, pe de altă parte, condițiile pentru realizarea alternanței la guvernare.”

Regula majorității implică, în mod necesar, în cadrul procedurilor parlamentare, evitarea oricăror mijloace care ar conduce la o manifestare abuzivă din partea majorității sau a oricăror mijloace obstrucționiste care ar avea drept scop împiedicarea desfășurării normale a procedurii parlamentare (a se vedea de exemplu Decizia nr. 649 din 24 octombrie 2018, publicată în Monitorul oficial al României, Partea I nr. 1045 din 10.12.2018).

Or, principiul majoritatea decide, opoziția se exprimă implică, în mod necesar, un echilibru între necesitatea de exprimare a poziției minorității politice cu privire la o anumită problemă și evitarea folosirii mijloacelor de obstrucție, în scopul asigurării, pe de o parte, a confruntării politice din Parlament, deci a caracterului contradictoriu al dezbaterilor, și, pe de altă parte, a îndeplinirii de către acesta a competențelor sale constituționale și legale.

Cu alte cuvinte, parlamentarii, fie că provin din rândul majorității, fie că provin din cel al opoziției, trebuie să se abțină de la exercitarea abuzivă a drepturilor procedurale și să respecte o regulă de proporționalitate, de natură să asigure adoptarea deciziilor ca urmare a unei dezbateri publice prealabile. Atât în procesul legislativ, cât și în activitatea de control parlamentar asupra Guvernului sau în realizarea celorlalte atribuții constituționale, parlamentarii, în exercitarea mandatului, sunt, potrivit prevederilor art. 69 alin.(1) din Legea fundamentală, «în serviciul poporului». Dezbateră parlamentară a problemelor importante ale națiunii trebuie să asigure respectarea valorilor supreme consacrate de Legea fundamentală, precum statul de drept, pluralismul politic și democrația constituțională”. Acesta este motivul pentru care Curtea Constituțională a considerat că „este necesară exercitarea cu bună-credință a drepturilor și obligațiilor constituționale atât de către majoritatea, cât și de minoritatea parlamentară, precum și cultivarea unei conduite a dialogului politic, care să nu excludă aprioric consensul, chiar dacă motivațiile sunt diferite, atunci când miza este interesul major al națiunii” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.209 din 7 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.188 din 22 martie 2012).

II.2 Încălcarea art.26 și art.29, art.30, coroborat cu art.1 alin.(3) și cu art. 20 din Constituția României republicată

Art.26 din Constituție garantează respectarea și ocrotirea vieții intime, familiale și private a omului și are următorul conținut: „(1) *Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată. (2) Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.*”

Art.29 alin. (1) și (2) din Constituție garantează libertatea conștiinței și are următorul conținut: „(1) *Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.(2) Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.*”

Art.30 din Constituție reglementează libertatea de exprimare și are următorul conținut: „(1) *Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. (2) Cenzura de orice fel este interzisă. (...)*”

Art. 1 alin. (3) consacră caracterul de stat de drept și democratic al statului român.

Art. 20 consacră prioritatea reglementărilor internaționale mai favorabile privind drepturile omului asupra legilor interne.

Susținem încălcarea normelor constituționale precitate în considerarea următoarelor argumente:

1.Potrivit art.1 alin.(3) România este declarată stat de drept și democratic, în care prima valoare supremă și garantată este demnitatea omului.

Contrar acestor dispoziții, normele pe care le criticăm încalcă valorile constituționale referitoare la statul de drept, care are ca trăsătură fundamentală respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale, între care se regăsește și libertatea de exprimare.

Această libertate se află într-o relație indispensabilă cu demnitatea umană, dat fiind faptul că pune persoana în permanență în situația de a se autocenzura, afectându-i raționamentul, dar și dreptul persoanei de a dispune de ea însăși, drept garantat de art.26 din Constituție.

2. El creează o **insecuritate juridică** extrem de periculoasă pentru cetățeni. Conform doctrinei¹ și jurisprudenței constituționale, **în conținutul statului de drept este inclus și principiul securității juridice**. Curtea Constituțională a statuat că acest principiu "*constituie o dimensiune fundamentală a statului de drept*"² și a subliniat că el "*exprimă, în esență, faptul că cetățenii trebuie protejați împotriva unui pericol care vine chiar din partea dreptului, contra unei insecurități pe care a creat-o dreptul sau pe care acesta riscă s-o creeze*".³

3. Art. 30 consacră în alin.(1) faptul că libertatea de exprimare este garantată în toate formele în care aceasta se poate manifesta, aceste forme fiind expres prevăzute în textul constituțional.

4. Libertatea de exprimare, garantată ca libertate fundamentală cetățenească, permite subiecților de drept să participe la viața politică, socială, și culturală, manifestându-și public gândurile, opiniile, credințele etc., în coordonatele juridice expres prevăzute de lege. **Libertatea de exprimare nu poate fi concepută fără libertatea de opinie, libertatea de exprimare fiind o condiție sine qua non a unei veritabile democrații pluraliste**. Libertatea de exprimare, garantată de art.10 din Convenția Europeană a drepturilor Omului, fundamentul esențial al unei societăți democratice, presupune din partea statelor nu numai o **obligație generală, negativă, de a se abține de la orice îngrădiri**, dar și o **obligație pozitivă de a asigura caracterul pluralist al informației, transmiterea liberă prin mijloace tehnice sau orice alte forme de expresie**.

Încă de la prima sa hotărâre importantă în acest domeniu, pronunțată în Cauza Handyside împotriva Regatului Unit, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că „**libertatea de exprimare, consacrată în paragraful 1 al art. 10 constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice, una din condițiile primordiale ale progresului ei**”. Sub rezerva paragrafului 2 din același text, libertatea de exprimare privește nu numai „**informațiile**” sau „**ideile**” apreciate favorabil sau considerate ca inofensive sau indiferente, dar și pe cele care contrariază, șochează sau neliniștesc; aceasta este ingerința pluralismului, a toleranței și a spiritului de deschidere într-o societate democratică. Instanța europeană a evidențiat întotdeauna „**importanța crucială a libertății de exprimare ca una dintre condițiile prealabile ale unei bune funcționări a democrației**”. De asemenea, a decis că, astfel cum apare consacrată de art.10 din Convenție, libertatea de expresie este însoțită de excepții care impun o interpretare restrictivă, iar nevoia de a opera restrângeri ale acestei valori fundamentale a unei societăți democratice trebuie să fie stabilită în mod convingător. Exercițiul libertății de exprimare poate comporta anumite restrângeri și condiționări, potrivit legii, tocmai pentru ca drepturile și libertățile garantate de Constituție cetățenilor, interesele acestora și, implicit, ordinea, sănătatea și morală publică să nu fie afectate.

¹ Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu în Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu (coord.), *Cionstituția României, Comentariu pe articole*, Ed. C.H. Beck, ed. 3, București, 2022, p. 10.

² Prin Decizia CCR ne. 210/2014, publicată în M. Of. nr. 418 din 5 iunie 2014.

³ Prin Decizia CCR ne. 51/2012, publicată în M. Of. nr. 90 din 3 februarie 2012.

5. Având în vedere faptul că textul de lege se referă la **exprimarea unor opinii, idei, concepții, doctrine, imagini, mesaj text, conținut audio video, cărți, articole** și, ca atare, la un **aspect de interes public**, marja de apreciere acordată statului este, în principiu, una restrânsă.

Prin adoptarea legii atacate și instituirea cenzurii se realizează o ingerință a Parlamentului asupra libertății de exprimare, informare și învățătura astfel că, aplicând testul de proporționalitate, aceasta nu își găsește justificarea raportat la exigențele indicate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, sub aspectul scopului legitim și al măsurii adecvate, necesară într-o societate democratică, nepăstrând justul echilibru între interesele colective și cele individuale.

6. Conform art.10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale raportat la art.20 din Constituția României, în condițiile în care art.7 din Decizia-cadru 2008/913/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal, prevede că statele semnatare au obligația de a respecta drepturile fundamentale și principiile juridice fundamentale, inclusiv libertatea de exprimare și de asociere, rezultă că **legea care face obiectul prezentei excepții este contrară acestor principii europene.**

Vă rugăm să observați că noua reglementare lărgeste cadrul de aplicare a obiectului material al infracțiunii prev. de art.369 Cod penal respectiv infracțiunea de incitare la violență, ură și discriminare, prin adăugarea ca și materiale interzise a fi folosite, prin completarea obiectului material al faptei, materialele audio – video, cărți și articole. Dacă prin pct.3 din lege sunt interzise publicarea de material audiovideo, cărți, articole, documente etc. asta vine în contradicție cu prevederile art.8 din noua lege care arată că *“nu constituie infracțiune... dacă este săvârșită în interesul artei sau științei, cercetării ori educației”*. Ori, **nu se determină un criteriu obiectiv și clar: cine, când, cum și în ce moment se determină dacă materialul audiovideo, sau textele scrise, documentele pot fi publicate și au/nu au caracterul de materiale antisemite, xenofobe sau discriminatorii, științifice, educative sau de artă.**

7. Potrivit art. 20 din Constituție, în materia drepturilor omului, normele internaționale mai favorabile au prioritate față de cele interne.

Putem constata că legea pe care o contestăm instituie prevederi mai puțin favorabile decât prevederile europene mai sus enunțate, în acest fel realizându-se o încălcare a art. 20 din Constituție.

II. 3. Încălcarea art.1 alin. (5) din Constituție.

1. Analizând prevederile legii pe care o criticăm, constatăm **caracterul vag, imprecis, al multora din dispozițiile acesteia.**

Prin conținutul său normativ, legea dedusă controlului de constituționalitate aduce atingere principiului previzibilității și clarității normelor, așa cum acesta își găsește expresia în prevederile art.1 alin. (5) din Constituție.

Observăm caracterul imprecis, vag, care poate determina abuzuri din partea autorităților publice cu atribuții în domeniul determinării și sancționării unor asemenea fapte. Exemplificăm cu: *„precum și alte asemenea reprezentări care transmit idei, concepții sau doctrine fasciste, legionare, rasiste ori xenofobe (art.I pct.3)”*; *„aderarea sau sprijinirea, sub orice formă, a unui asemenea grup (art.I pct.5);”* *„negarea, contestarea, aprobarea, justificarea sau minimalizarea în mod evident, prin orice mijloace (art.I pct.10, 11)”*; *„orice alte asemenea reprezentări (art.II pct.1)”* ; *„prin orice mijloace (art.II pct.2)”*.

2. Acest mod de redactare a normelor juridice încalcă principiul calității legii, al preciziei conținutului, al previzibilității acesteia, impuse de art.1 alin.(5) din Constituție și desprinse din jurisprudența celor două Curți Europene, de la Luxemburg și de la Strasbourg.

Modul evaziv în care sunt redactate textele pe care le-am menționat anterior încalcă prevederile Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, în special prevederile art.1 alin.(2), art.8 alin.(3) și (4).

Curtea Constituțională a României a sancționat în mod constant încălcarea principiului calității și previzibilității legii.

După cum se remarcă în doctrină,⁴ în jurisprudența sa de după 2010 Curtea Constituțională a devenit constantă în a susține că *"deși textele constituționale nu stabilesc în mod expres exigențe privitoare la calitatea legislației", inspirată însă din jurisprudența CEDO, ea "a stabilit o serie de criterii ce trebuie respectate, în activitatea de legiferare".*⁵

Astfel, Curtea a decis că *"legea trebuie să întrunească cele trei cerințe de calitate, care rezultă din ar. 1 alin. (5) din Constituție-claritate, precizie și previzibilitate. Curtea a statuat că respectarea legilor este obligatorie, însă nu se poate pretinde unui subiect de drept să respecte o lege care nu este clară, precisă și previzibilă, întrucât acesta nu își poate adapta conduita în raport de ipoteza normativă a legii".*⁶

Referitor la aceste cerințe, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în mod constant, statuând că o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, le nevoie, poate apela la consultanță de specialitate - să își corecteze conduita (Hotărârea din 29 martie 2000, pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, Hotărârea din 23 septembrie 1998, pronunțată în Cauza Petra împotriva României), iar cetățeanul trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice într-un caz dat și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat. Pe scurt, legea trebuie să fie, în același timp, accesibilă și previzibilă (Hotărârea din 26 aprilie 1979, pronunțată în Cauza Sunday Times împotriva Regatului Unit). De asemenea, Curtea a constatat că impunerea de reguli noi fără reglementarea unei soluții legislative pentru situația tranzitorie și a unui termen adecvat și rezonabil care să permită destinatarilor normei să răspundă noilor cerințe legislative demonstrează lipsa de previzibilitate și de coerență legislativă și este contrară principiului securității raporturilor juridice civile care constituie o dimensiune fundamentală a statului de drept.

3. Respectarea prevederilor Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative constituie **un veritabil criteriu de constituționalitate**, claritatea și previzibilitatea normei trebuie să caracterizeze conținutul normativ al oricărei legi, însă, în materia drepturilor și libertăților fundamentale, aceste cerințe dobândesc conotații deosebite.

4. Din această perspectivă, dar și în scopul protejării efective a drepturilor cetățenilor români, era necesară includerea în mod expres a unor criterii în textul legii de a se putea realiza o **configurare explicită a conceptelor și a noțiunilor folosite în noua reglementare, pentru a se**

⁴ Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu în Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu (coord.), *Cionstituția României, Comentariu pe articole, op. cit.*, ed. 3, 2022, pp. 18-19.

⁵ Decizia CCR nr. 106/2014, publicată în M. Of. nr. 238 din 3 aprilie 2014.

⁶ Decizia CCR nr. 903/2010, publicată în M. Of. nr. 584 din 17 august 2010 și Decizia CCR nr. 1/2014, publicată în M. Of. nr. din 19 februarie 2014.

asigura înțelegerea lor corectă și a se evita interpretările greșite și crearea unei practici judiciare neunitare în materie de tragere la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute și pedepsite în această lege.

5. În aparență, inexistența oricăror criterii în conținutul normei de încriminare poate conduce la concluzia că aceste infracțiuni vizează orice fel de criteriu; în realitate, această imprecizie în reglementare lasă loc subiectivismului și arbitrariului în aplicare.

În plus, lipsa de previzibilitate a normei nu permite destinatarului normei o corectă raportare la sfera de aplicare a infracțiunii, ceea ce conduce la insecuritate juridică. Formularea propusă prin norma criticată, prin maxima ei generalitate, nu numai că nu permite distingerea infracțiunilor ce sancționează antisemitismul, rasismul și xenofobia de alte fapte, dar creează și insecuritate juridică prin aceea că atât cetățenii, cât și autoritățile însărcinate cu combaterea acestui tip de fenomen infracțional sunt liberi să aplice, în realitate, propriul cod de valori.

6. Practica jurisdicțională de soluționare a sesizărilor privind neconstituționalitatea unor prevederi legale a demonstrat că, dată fiind dinamica și particularitățile procesului legislativ, pot apărea neconcordanțe importante între lege și Constituție. Curtea Constituțională a reținut, de pildă, că *exigențele statului de drept privesc scopurile majore ale activității sale, iar pentru a fi asigurată „domnia legii” este necesară subordonarea statului față de drept, asigurarea acelor mijloace care să permită dreptului să cenzureze opțiunile politice și, în acest cadru, să pondereze eventuale tendințe abuzive, discreționare ale structurilor etatice. Statul de drept asigură supremația Constituției, corelarea legilor și tuturor actelor normative cu aceasta, existența regimului de separație a puterilor publice, care trebuie să acționeze în limitele legii, și anume în limitele unei legi ce exprimă voința generală. Statul de drept consacră o serie de garanții, inclusiv jurisdicționale, care să asigure respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor prin autolimitarea statului, respectiv încadrarea autorităților publice în coordonatele dreptului.*

7. Chiar și Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 125/06.05.2025 a făcut numeroase observații referitoare la nerespectarea normelor de tehnică legislativă, precum și pe conținutul textelor propunerii legislative ce face obiectul prezentei sesizări, dintre care enumerăm:

- Propunerea legislativă trebuie să asigure un climat social mai sigur, mai tolerant, și să fie bine concepută, clar definită și aplicată cu respect pentru libertățile fundamentale, în special pentru libertatea de exprimare, și nicidecum pentru crearea unor posibilități legale care să permită luarea unor măsuri radicale precum interzicerea unor drepturi garantate prin Constituție.

- Sfera „*persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid, contra umanității și de război*”, astfel cum sunt definite la art. 2 lit. c) ar putea să se suprapună, în ceea ce privește persoanele din conducerea organizațiilor al căror caracter criminal a fost constatat prin hotărârea unei instanțe penale internaționale, cu sfera „*persoanelor care au făcut parte din conducerea organizațiilor fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe*”, la care se referă textul propus prin proiect, fiind necesară completarea acestuia cu o definiție a acestei din urmă noțiuni, astfel încât să se evite instituirea unor reglementări redundante.

- Definirea expresă a noțiunii de „*persoană care a făcut parte din conducerea organizațiilor fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe*” se impune și din punct de vedere al necesității instituirii unor încriminări clare, previzibile și accesibile, întrucât simpla referire la respectivele organizații, fără precizarea criteriului utilizat pentru includerea lor în respectivele categorii, nu este suficientă pentru determinarea precisă a sferei acestora. Avem în vedere faptul că textul nu ar putea să se refere

decât la acele organizații al căror caracter fascist, rasist sau xenofob a fost constatat prin hotărârea definitivă a unei instanțe judecătorești, similar definiției din cuprinsul art.2 lit.c), întrucât, în caz contrar, textul s-ar aplica arbitrar.

- În cuprinsul normei de incriminare trebuie prevăzute și criterii clare referitoare la atribuțiile pe care le îndeplinea o persoană în cadrul respectivei organizații, astfel încât să poată fi considerată a fi făcut parte din „*conducerea*” acesteia.

- Noțiunea de „*materiale de propagandă*” ar trebui să fie definită pentru a nu lăsa loc de interpretări, deoarece este necesară explicitarea acesteia prin descrierea materialelor care sunt incluse ca fiind de propagandă.

Regretabil este însă faptul că avizul este favorabil, ceea ce nu concordă cu conținutul observațiilor mai sus evocate.

Chiar dacă avizul Consiliului Legislativ nr. 125/06.05.2025 este favorabil, analiza acestuia evidențiază multiple deficiențe grave atât în respectarea normelor de tehnică legislativă, cât și în conținutul propunerii legislative. În mod concret, avizul confirmă existența unor reglementări insuficient definite și susceptibile de interpretări arbitrare, ceea ce afectează aplicabilitatea și previzibilitatea legii.

Astfel, Consiliul Legislativ subliniază necesitatea clarificării unor termeni esențiali, precum „persoanele care au făcut parte din conducerea organizațiilor fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe”, în vederea evitării suprapunerii acestora cu alte categorii reglementate și a aplicării abuzive a legii. Totodată, este remarcată absența unor criterii clare pentru definirea rolului de conducere în cadrul acestor organizații, ceea ce poate duce la interpretări subiective și la aplicarea inadecvată a sancțiunilor.

De asemenea, avizul evidențiază lipsa unei definiții precise pentru noțiunea de „*materiale de propagandă*”, ceea ce lasă loc unor interpretări largi și imprecise, contrare principiului securității juridice. Această ambiguitate poate genera riscul unor restrângeri nejustificate ale libertății de exprimare, în absența unei justificări proporționale și adecvate. În plus, Consiliul atrage atenția asupra unor posibile redundanțe între diferitele categorii reglementate de textul legislativ, ceea ce denotă o lipsă de coerență și de rigoare în redactarea acestuia.

În legătură cu observațiile și propunerile din avize care vizează aspecte referitoare la prevalența normelor de tehnică legislativă, menționăm că, în jurisprudența Curții Constituționale s-a reținut faptul că „în jurisprudența sa, s-a mai pronunțat cu privire la critici de neconstituționalitate raportate la art. 1 alin. (5) din Constituție prin prisma încălcării Legii nr. 24/2000. Astfel, în privința incidenței normelor de tehnică legislativă în cadrul controlului de constituționalitate, Curtea a mai arătat că deși ele „nu au valoare constituțională, [...] prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară”.

De aceea, „nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii”.

Prin urmare, deși favorabil, avizul Consiliului Legislativ confirmă faptul că propunerea legislativă necesită revizuirii substanțiale pentru a respecta exigențele constituționale, principiile statului de drept și normele de tehnică legislativă.

II.4. Încălcarea prevederilor art. 4, art. 6 alin. (2), art.16 alin.(1) privind egalitatea în drepturi raportat la art.20 privind tratatele internaționale și drepturile omului, menționat și supra; art.31 privind dreptul la informație; art.32 privind dreptul la învățătură; art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

1.Prevederile Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr.31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr. 157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, în forma aprobată de Camera Deputaților, încalcă și următoarele dispoziții constituționale: art.16 alin.(1) privind egalitatea în drepturi; art.20 privind tratatele internaționale și drepturile omului, astfel cum am arătat deja; art.31 privind dreptul la informație; art.32 privind dreptul la învățătură.

2.Prin adoptarea acestei legi de către cele două Camere ale Parlamentului, după părerea noastră, se încalcă și dreptul la învățătură, prevăzut de art.32 din Constituție, deoarece generațiile tinere trebuie să li se dezvolte gândirea critică prin prezentarea faptelor istorice din toate punctele de vedere a popoarelor, etniilor, raselor implicate în evenimentul istoric, pentru a se putea evalua corect efectele evenimentelor din trecut, raportat la dezvoltarea socială, economică și istorică, prezentă și viitoare.

Or, dreptul la învățătură este asigurat prin libertatea de exprimare, lipsa cenzurii în artă, știință, cercetare și educație, prin totalitatea materialelor care implică acest proces.

3.Prin interzicerea publicării de cărți, mesaje, articole, documente și conținut audio video se instituie o veritabilă cenzură și anihilarea în totalitate a celor trei drepturi fundamentale constituționale de: exprimare, informare și învățătură.

Prevederile acestei legi constituie o veritabilă cenzură la libertatea academică și științifică, faptele istorice neputând fi negate sau mistificate pentru restrângerea exercitării drepturilor și libertăților constituționale.

4.Pe de alta parte apreciem că ne aflăm în fapt și într-o încălcare veritabilă a art. 4, a art. 6 alin.(2) și art.16 alin.(1) din Constituția României. Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice. Prin această lege adoptată se poate interpreta exclusiv posibilitatea prezentării faptelor istorice doar din punctul de vedere al minorităților etnice și, pe cale de consecință, interzicerea punctelor de vedere a celorlalte minorități/majorități naționale și etnii (români, maghiari, germani, romi, evrei, greci, cehi, sârbi, turci, tătari, croați etc.) ceea ce duce la încălcarea principiilor de egalitate și nediscriminare în raport cu ceilalți cetățeni români.

5. Conform prevederilor art.53 alin.(2) din Constituția României privind **restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți :** *”(1)Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru*

ori ale unui sinistru deosebit de grav. (2)Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății. ”

Apreciem că, față de obiectul legii aprobate, apărarea valorii sociale ocrotite de această lege este foarte mică raportat la segmentul cetățenilor apărați prin ea, raportat la valoarea și proporționalitatea drepturilor și libertăților îngrădite, cenzurate sau efectiv anihilate, aparținând celorlalte categorii de cetățeni ai României.

6.Astfel, restrângerea dreptului la libera exprimare, dreptului la informare, dreptului la învățătură, egalitatea în fața legii, nediscriminarea, dreptul la identitate raportat la beneficiul apărării unor grupuri minoritare este disproporționată, iar această disproporționalitate nu este necesară într-o societate democratică.

X X X

Pentru toate aceste considerente, solicităm admiterea obiecției de neconstituționalitate și, în principal, să constatați neconstituționalitatea în ansamblul ei a Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr.31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr.157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului (PLx168/2025,L125/2025), iar în subsidiar, să constatați neconstituționalitatea art.I pct. 3, pct.4, pct.5, pct.6, pct.9, pct.10, pct.12, pct.14 și pct.15 și art.II pct.1 și pct.2 raportat la prevederile art.1 alin.(3) privind statul de drept și alin.(5) privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor; art.6 alin.(2) privind dreptul la identitate; art.16 alin.(1) privind egalitatea în drepturi; art.20 privind tratatele internaționale și drepturile omului; art.26 privind viața intimă, familială și privată; art.29 privind libertatea conștiinței; art.30 alin.(1) și (2) privind libertatea de exprimare; art.31 privind dreptul la informație; art.32 privind dreptul la învățătură; art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți; art.10 CEDO .

Lider al Grupului
parlamentar

S.O.S.România

GOIDESCU IONEL

Lider al Grupului parlamentar AUR

~~ENACHE MIHAI ADRIAN~~

Lider al Grupului POT

~~GAVRIȚĂ ANAMARIA~~

Redactat:

Deputat S.O.S. România - Prof.univ.dr. Vedinaș Verginia

Deputat S.O.S. România – Av. Baș Ana-Marcela

Consilier Luminița Crafcenco

DOMNULUI MARIAN ENACHE - PREȘEDINTE AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

Tabel de susținători pentru obiecția de neconstituționalitate referitoare la Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr.31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr.157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului (PLx168/2025,L125/2025)

Nr.crt	Nume și prenume Deputat	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2.	KOLER EDUARD	AUR	
3	IAGAL ROMICA	AUR	
4	BUTURA CRISTINA-IRINA	AUR	
5	VADIM - TUDOR LIDIA	AUR	
6	MITREA DUMITRINA	AUR	
7.	DASCĂLU CRISTINA-EMANUELA	AUR	
8.	Mohammad Iqbal	AUR	
9	Gurlei Silviu - Octavian	AUR	
10.	Negrea Petru - Gabriel	AUR	
11.	FLOREA CARISEL	AUR	
12.	PUSCĂȘU PETRE	AUR	
13.	COSMIN CORNEDEA	AUR	
14	SERBAN GIANINA	AUR	
15	Brayuseels Ramona	AUR	
16	Alenteanu Naleriu	AUR	
17.	PARASCHIU CRISTIAN	AUR	
18.	COFFIT DRAGOS	AUR	
19	MICHAEL SAMUEL - VIRNITZ	AUR	
20	Barotiu Tiberiu - Nicolae	AUR	
21	Volosca Elena Boydan	AUR	

Tabel de susținători pentru obiecția de neconstituționalitate referitoare la Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr.31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr.157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului (PLx168/2025,L125/2025)

Nr.crt	Nume și prenume Deputat	Grupul parlamentar	Semnătura
22	Vulpsiu Dorel	AUR	
23.	MEGDESCU MIHAI BOGDAN	AUR	
24	GHERASIM LAURA	AUR	
25.	Dancoc Silviu	AUR	
26	BALASAN TIOBAN COMBUI	AUR	
27.	AVRĂMESCU STEFĂLIȚĂ - ALIN	AUR	
28	CIORNĂȘ DANIEL - CĂTĂLIN	AUR	
29	COLEȘA IULIE - ALIN	AUR	
30	GROSU VERONICA	AUR	
31	POTOVICI FLORIN - CORNEL	AUR	
32	COVIN RAMONA	AUR	
33	BIRO DANIEL - RĂZVAN	AUR	
34	PASCARIU MIHAI - COSMIN	AUR	
35	ȚĂNĂSESCU SILVIU - TITUS	AUR	
36	Lucian Florin Țușcășu	AUR	
37	MIHAI ADRIAN EMACHE	AUR	
38	ARTEIMON DAN GĂTÎNĂ	AUR	
39.	ȚILEA IULIU	AUR	
40.	COSCUB COSMIN TEODOR	AUR	
41	GHEORGHE IONEL	AUR	
42	MUSĂȚĂ DORIN - GELIN	AUR	

Tabel de susținători pentru obiecția de neconstituționalitate referitoare la Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr.31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr.157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului (PLx168/2025,L125/2025)

Nr.crt	Nume și prenume Deputat	Grupul parlamentar	Semnătura
43	SORIN MUNOACIU	AUR	
44	PRIESCU IONELIA	AUR	
45	DOBOS ELENA	AUR	
46	ARIANA-ELENA CIRUGEANU	A.U.R.	
47	Lucian Florin Pușcașu	AUR	
48	BABEA NELU - VALENTIN	AUR	
49	POPESCU ANTONIO GABI	AUR	
50	TATARU DAN	AUR	
51	MIHAESCU MUGUR	AUR	
52	MEAMBU MIHAIL	AUR	
53	HRISTU COSMIN	AUR	
54	NEACSU ANDREEA-FIRUTA	AUR	
55	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	
56	MIMDRESCU NICOLAE	AUR	
57	RADU FABIAN - CRISTIAN	AUR	
58	GHEORGHE MIHAIL CLAUDIU	AUR	
59	ANDREI GUSĂ	AUR	

Tabel cu semnături pentru sesizarea de neconstituționalitate la Legea privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și a discursului instigator la ură

Nr.crt	Deputați	Grupul parlamentar	Semnătura
1	BOTS ANA MARISA	S.O.S. România	
2	TIU MIHAI-ADRIAN	S.O.S. RO	
3	Tudor Ionescu	S.O.S. RO	
4	PASCALINI MIHAEL ANDREI	S.O.S. RO	
5	Constantinescu Andrei Claudiu	S.O.S. RO	
6	Raisa Burchi	S.O.S. RO	
7	Medinos Virginia	S.O.S. România	
8	PLOPEANU ROXANA	S.O.S. RO	
9	GOALESU IONEL	S.O.S. RO	
10	TOADER ELENA-LAURA	S.O.S. RO	
11	VIORA VLAD-ANDREI	S.O.S. RO	
12	FĂGEȚ MADAM LAURENTIU	S.O.S. RO	
13	OLTENASU SORIN GEORGE	S.O.S. RO	
14	ȚĂȚĂȚĂ MIHAILA	S.O.S. RO	
15	SIMU AURORA TĂSICA	NEAFILIAT	
16	ALBU AURORA TĂSICA	NEAFILIAT	
17	POPA ADRIAN	NEAFILIAT	
18	CSILLAG ANDREI	Neafiliat	

Nr.crt	Deputați	Grupul parlamentar	Semnătura
19	INDRESCĂ Mădălin Alina	NEAFILIAT	
20	Coroș Bobote Maria	POT	
21	GROZA CĂLIN FIORIN	NEAFILIAT	
22	PĂCÎȘAN GHEORGHE PETRU	NEAFILIAT	
23	CÎMPIANU ANDREA-PEIRONELA	S.O.S. RO	
24	COANĂ DANIEL	NEAFILIAT	
25	Ciubuc Ciprian	Neafiliat	
26	MACOVȘIUC SIMONA ELENA	S.O.S. RO	
27	Ion Nicolae Mihail	S.O.S. RO	
28	Lăzăroi Ioan	S.O.S. RO	
29	GROFU Daniel	POT	
30	PORUMBOLU GABRIELA	POT	
31	POPA CRISTIAN-ALEXANDRU	POT	
32	MATEI SERGIU-LUCIAN	POT	
33	NICOLAE DAN MIHAIL	POT	
34	RĂDUCEA VALENTIN	POT	
35	ANAMARIA GAVRILĂ	POT	
36	CERNIT MARIA	POT	
37	Kroncsis Sebastian-Andrei	POT	
38	CARAGAIĂ FIORIN	S.O.S.	
39			

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr. 157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. – Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 28 martie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 107/2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Titlul se modifică și va avea următorul cuprins:

„Ordonanță de urgență privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid, contra umanității și de război”

2. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1. – Pentru prevenirea și combaterea incitării la ură națională, rasială sau religioasă, la discriminare și la săvârșirea de infracțiuni de genocid, contra umanității și de război, prezenta ordonanță de urgență reglementează interzicerea organizațiilor, simbolurilor, materialelor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid, contra umanității și de război.”

3. La articolul 2, după litera b) se introduce o nouă literă, lit. b¹), cu următorul cuprins:

„b¹) prin materiale fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe se înțelege: imagini, mesaje text, conținut audiovideo, cărți, articole, alte documente și materiale de propagandă, precum și alte asemenea reprezentări, care transmit idei, concepții sau doctrine fasciste, legionare, rasiste ori xenofobe.”

4. La articolul 2, literele c) și f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„c) prin persoană vinovată de săvârșirea unor infracțiuni de genocid, contra umanității și de război se înțelege orice persoană condamnată definitiv de către o instanță judecătorească română ori străină sau prin orice hotărâre recunoscută în România, potrivit legii, pentru una sau mai multe infracțiuni de genocid, contra umanității și de război, precum și persoana din conducerea unei organizații al cărei caracter criminal a fost constatat prin hotărârea unei instanțe penale internaționale;

.....
f) prin Mișcarea Legionară se înțelege o organizație fascistă din România care a activat în perioada 1927-1941 sub denumirile de «Legiunea Arhanghelul Mihail», «Garda de Fier» și «Partidul Totul pentru Țară».”

5. La articolul 3, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 3. – (1) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi inițierea sau constituirea unei organizații cu caracter fascist, legionar, rasist ori xenofob, aderarea sau sprijinirea, sub orice formă, a unui astfel de grup.”

6. La articolul 4, alineatul (2¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2¹) Distribuirea sau punerea la dispoziția publicului, în orice mod, de materiale fasciste, legionare, rasiste și xenofobe constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani și interzicerea unor drepturi.”

7. La articolul 4, după alineatul (2¹) se introduce un nou alineat, alin. (2²), cu următorul cuprins:

„(2²) Dacă fapta prevăzută la alin. (2¹) este comisă prin intermediul unui sistem informatic limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.”

8. La articolul 4, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută la alin. (1), (2), (2¹) sau (2²), dacă este săvârșită în interesul artei sau științei, cercetării ori educației sau în scopul dezbaterii unei chestiuni de interes public.”

9. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 5. – Fapta persoanei de a promova, în public, cultul persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid, contra umanității și de război, al persoanelor care au făcut parte din conducerea organizațiilor fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe, precum și fapta de a promova, în public, idei, concepții sau doctrine fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe, în sensul art. 2 lit. a), se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau amendă și interzicerea unor drepturi.”

10. La articolul 6, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 6. – (1) Negarea, contestarea, aprobarea, justificarea sau minimalizarea în mod evident, prin orice mijloace, în public, a holocaustului ori a efectelor acestuia se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Negarea, contestarea, aprobarea, justificarea sau minimalizarea în mod evident, prin orice mijloace, în public, a genocidului, a crimelor contra umanității și a crimelor de război, astfel cum sunt definite în dreptul internațional, în Statutul Curții Penale Internaționale și în Carta Tribunalului Militar Internațional înființat prin Acordul de la Londra, la data de 8 august 1945, și recunoscute ca atare printr-o hotărâre definitivă a Curții Penale Internaționale, a Tribunalului Militar Internațional înființat prin Acordul de la Londra, la data de 8 august 1945, a Tribunalului Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie, a Tribunalului Penal Internațional pentru Rwanda sau a

oricărui alt tribunal penal internațional înființat prin instrumente internaționale relevante și a căror competență este recunoscută de statul român, ori a efectelor acestora se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani și interzicerea unor drepturi.”

11. La articolul 6, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Negarea, contestarea, aprobarea, justificarea sau minimalizarea în mod evident, prin orice mijloace, în public, a holocaustului pe teritoriul României ori a efectelor acestuia se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani și interzicerea unor drepturi.”

12. La articolul 6, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Săvârșirea faptelor prevăzute la alin. (1), (2) și (2¹) prin intermediul unui sistem informatic constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi.”

13. La articolul 6¹, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate doar când fapta este îndreptată împotriva unei singure persoane individualizate.”

14. Articolul 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 12. – Se interzice ridicarea sau menținerea în locuri publice, cu excepția muzeelor, a unor statui, grupuri statuare, plăci comemorative, referitoare la persoanele vinovate de săvârșirea infracțiunilor de genocid, contra umanității și de război, precum și la persoanele care au făcut parte din conducerea organizațiilor fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe.”

15. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 13. – (1) Se interzice acordarea sau menținerea numelor persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid, contra umanității și de crime de război, precum și al persoanelor care au făcut parte din conducerea organizațiilor fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe, unor străzi, bulevarde, scuaruri, piețe, parcuri sau altor locuri publice.

(2) Se interzice, de asemenea, acordarea sau menținerea numelor persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid, contra umanității și de război, precum și al persoanelor care au făcut parte din conducerea organizațiilor fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe, unor organizații, cu sau fără personalitate juridică.”

Art. II. – Legea nr. 157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 561 din 4 iulie 2018, se modifică după cum urmează :

1. La articolul 2, litera d) va avea următorul cuprins:

„d) prin materiale antisemite se înțeleg: imagini, mesaje text, conținut audiovideo, cărți, articole, alte documente și materiale de propagandă, precum și orice alte asemenea reprezentări, care transmit idei, concepții sau doctrine care promovează antisemitismul.”

2. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

„Art. 4. – (1) Distribuirea sau punerea la dispoziția publicului, prin orice mijloace, de materiale antisemite constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este comisă prin intermediul unui sistem informatic limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.

(3) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută la alin. (1) sau (2), dacă este săvârșită în interesul artei sau științei, cercetării ori educației sau în scopul dezbaterii unor aspecte de interes public.”

Art. III. – Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 28 martie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 107/2006, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

**p. PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

VASILE-DANIEL SUCIU

ILIE BOLOJAN

București,
Nr.